

Praha 8. 6. 2009

15

Činnost kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do tří let a dalších zařízení pro děti v roce 2008

*Activity of institutes for infants and homes for children up to 3 years of age
and other institutions for children in 2008*

Souhrn

Ke konci roku 2008 bylo v ČR 33 kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do 3 let, jejichž kapacita byla ke stejnému datu 1 871 míst a bylo v nich umístěno 1 418 dětí. V průběhu roku bylo přijato 1 981 dětí, nejčastěji ze sociálních důvodů. Propuštěno bylo během roku 1 948 dětí, 52,5 % do vlastní rodiny. Necelá polovina propuštěných dětí strávila v ústavu více než půl roku.

Summary

By the end of 2008 in the CR there were 33 institutes for infants and homes for children up to 3 years. Capacity of these institutes on the even date was 1 871 places and there were placed 1 418 children. During the year 1 981 children were admitted, mostly for social reasons. 1 948 children were discharged, 52.5 % into their own family. Less than half of discharged children spent in institute more than one half of year.

Kojenecké ústavy a dětské domovy pro děti do tří let

Ke konci roku 2008 bylo v České republice celkem 33 kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do tří let. Stejně jako v předchozích letech, byl jediným krajem, kde takové zařízení chybělo, kraj Jihočeský. Počet lékařů (33,82), zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (852,95) i fyzioterapeutů (30,24), kteří zajišťovali činnost kojeneckých ústavů, se oproti předchozímu roku mírně snížil, jedná se o přepočtené počty pracovníků a smluvních pracovníků (úvazky). Nově se od roku 2008 sleduje také průměrný roční přepočtený počet pracovníků (úvazků), v tomto roce to bylo 33,36 lékařů, 847,64 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu a 30,99 fyzioterapeutů. Počet míst v kojeneckých ústavech a dětských domovech pro děti do tří let zůstal stejný jako v roce 2007, ke konci roku to bylo 1 871 míst. K 31. 12. 2008 bylo v kojeneckých ústavech a dětských domovech pro děti do 3 let umístěno 1 418 dětí, tedy o 11 dětí více než v předchozím roce. Více než polovina dětí (54 %) byla v kojeneckém ústavu ze sociálních důvodů, necelá čtvrtina (24 %) ze zdravotně sociálních důvodů, kdy děti kvůli svému postižení nevyrostají v rodině, ačkoli nevyžadují trvalou a dlouhodobou ošetrovatelskou péči, a ostatní děti (22 %) zde byly umístěny ze zdravotních důvodů na straně dítěte nebo rodiče.

V průběhu roku 2008 bylo do kojeneckých ústavů a dětských domovů přijato 1 981 dětí. Z nich 52 % dětí bylo přijato ze sociálních důvodů, 30 % ze zdravotních důvodů a zbylých 18 % tvořily důvody zdravotně sociální. Stejně jako v předchozím roce bylo z celkového počtu přijatých dětí 24 % romské národnosti. Oproti roku 2007 se snížil počet přijatých dětí se speciálními potřebami, 13 % oproti 20 % v roce 2007 (dříve tyto děti označovány jako handicapované). Z přijatých byla necelá 4 % týraných dětí.

V průběhu roku bylo z ústavů propuštěno 1 948 dětí. Více než polovina z nich (52,5 %) byla propuštěna do vlastní rodiny a 34 % do náhradní rodinné péče (adopce nebo jiné formy NRP). Do dětského domova (pro děti starší tří let - resort školství) bylo propuštěno zhruba 8,2 % dětí a 2,4 % dětí přešlo do ústavů sociální péče. 3,2 % dětí bylo propuštěno „jinam“ (klokánky apod.). Téměř polovina (45 %) z propuštěných dětí strávila v ústavu déle než 6 měsíců. Nejkratší dobu trávily v kojeneckém ústavu děti, které byly propuštěny do vlastní rodiny; 56 % z nich bylo propuštěno do 3 měsíců. Do stejné doby bylo propuštěno také 53 % dětí odcházejících „jinam“. Necelých 92 % dětí propouštěných do adopce, z důvodu nezájmu rodičů a zbavení rodičovských práv, strávilo v kojeneckém ústavu či dětském domově více než půl roku, děti propouštěné do adopce se souhlasem rodičů pobývaly déle než půl roku „pouze“ v 20 % případů. Nejdéle byly v péči ústavů děti, které poté přecházely do jiné formy NRP, dětských domovů (pro děti starší tří let - resort školství) nebo ústavů sociální péče.

Dětské stacionáře

Koncem roku 2008 byl alespoň jeden dětský stacionář v každém kraji, kromě kraje Jihočeského a Prahy. Celkem bylo v ČR 35 dětských stacionářů. Jedná se o zařízení provádějící diagnostickou, léčebnou a rehabilitační péči u dětí, jejichž zdravotní stav vyžaduje pravidelnou specializovanou péči bez nutnosti hospitalizace. V průběhu roku bylo v dětských stacionářích léčeno celkem 1 966 dětí, z nich bylo nově přijatých 783 dětí. V republice byla ke konci roku 2008 celková kapacita dětských stacionářů 1 174 míst.

Jesle a mikrojesle

Počet těchto zařízení poskytujících péči zdravým dětem se po prudkém poklesu v první polovině 90tých let pozvolna stabilizoval a jesle byly rušeny v menší míře. V posledních letech byl počet těchto zařízení kolem 50, ke konci roku 2008 to bylo 46 zařízení. Bez možnosti využívat v kraji svého bydliště tato zařízení jsou rodiče v Karlovarském a Libereckém kraji. Počet míst v jeslích a mikrojeslích byl ke konci roku 2008 celkem 1 413, nově bylo během tohoto roku přijato do jeslí a mikrojeslí 1 922 dětí. Některé matky využívají možnosti si na mateřské dovolené přivydělat, přičemž podmínkou zachování rodičovského příspěvku je osobní celodenní péče o dítě, která může být doplněna umístěním dítěte do předškolního zařízení na maximálně 5 kalendářních dnů v měsíci. Často jsou tedy využívány i tzv. „pětidenní jesle“.

Další dětská zařízení

Jde o dětská centra (zařízení poskytující komplexní interdisciplinární péči dětem ohroženým a postiženým a koordinující odbornou poradenskou službu rodinám těchto dětí) a další zařízení, která nelze zařadit do některého z výše jmenovaných druhů dětských zařízení a jejichž činnost byla kombinací činnosti dětských center, stacionářů a jeslí. Ke konci roku 2008 fungovala v České republice čtyři tato zařízení - v Libereckém, Jihomoravském a Zlínském kraji a v Praze. V průběhu roku zde bylo léčeno 392 dětí, z nichž 274 bylo nově přijato. Celková kapacita těchto čtyř dětských zařízení je 279 míst.

Vypracovala: Mgr. Jana Wiesnerová

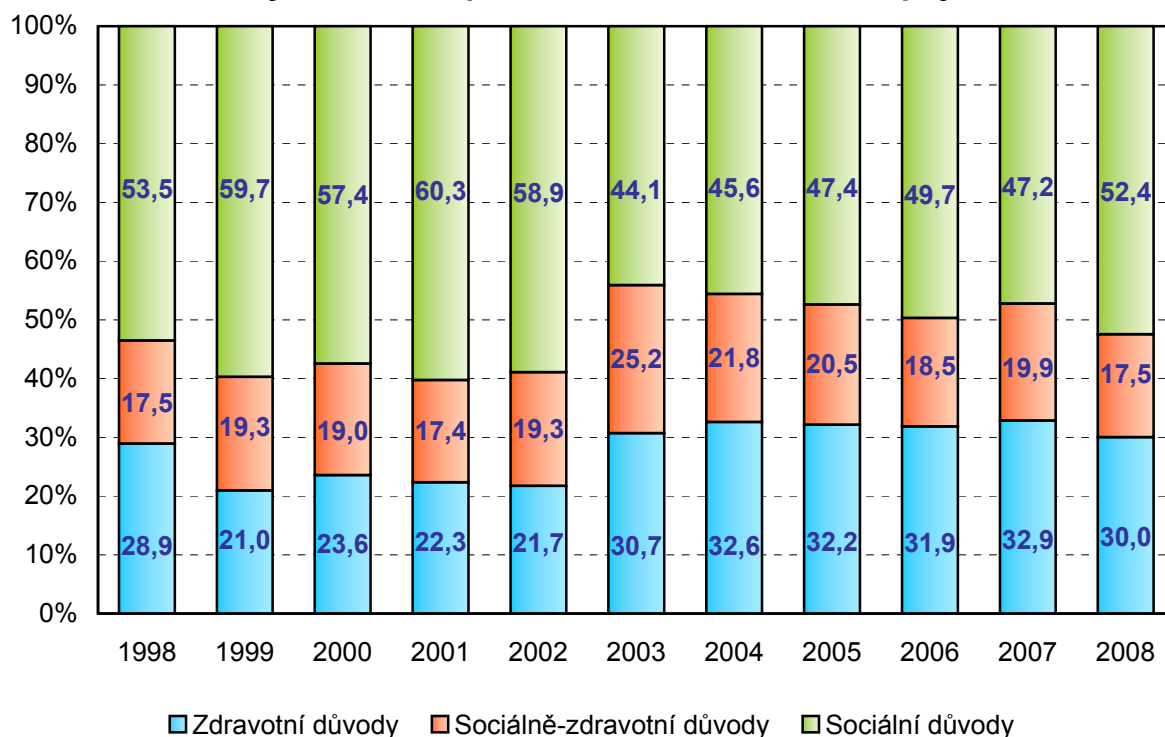
Kojenecké ústavy a dětské domovy - počet přijatých dětí, rok 2008

Území, kraj	Počet dětí přijatých během roku			Z celkového počtu přijatých dětí			
	celkem	v tom		se speciálními potřebami	romských	týraných	
		ze zdravotních důvodů	ze sociálně-zdravotních důvodů				ze sociálních důvodů
Hl. m. Praha	208	30	135	43	67	22	7
Středočeský	213	39	52	122	19	55	13
Jihočeský	-	-	-	-	-	-	-
Plzeňský	130	38	15	77	14	31	3
Karlovarský	91	1	2	88	14	31	6
Ústecký	155	5	4	146	7	77	8
Liberecký	56	31	10	15	5	23	2
Královéhradecký	39	3	-	36	-	12	-
Pardubický	149	54	46	49	33	35	9
Vysočina	94	54	10	30	13	25	8
Jihomoravský	177	83	5	89	29	42	1
Olomoucký	278	160	17	101	11	37	-
Zlínský	91	23	22	46	16	20	-
Moravskoslezský	300	74	29	197	32	65	19
ČR	1 981	595	347	1 039	260	475	76

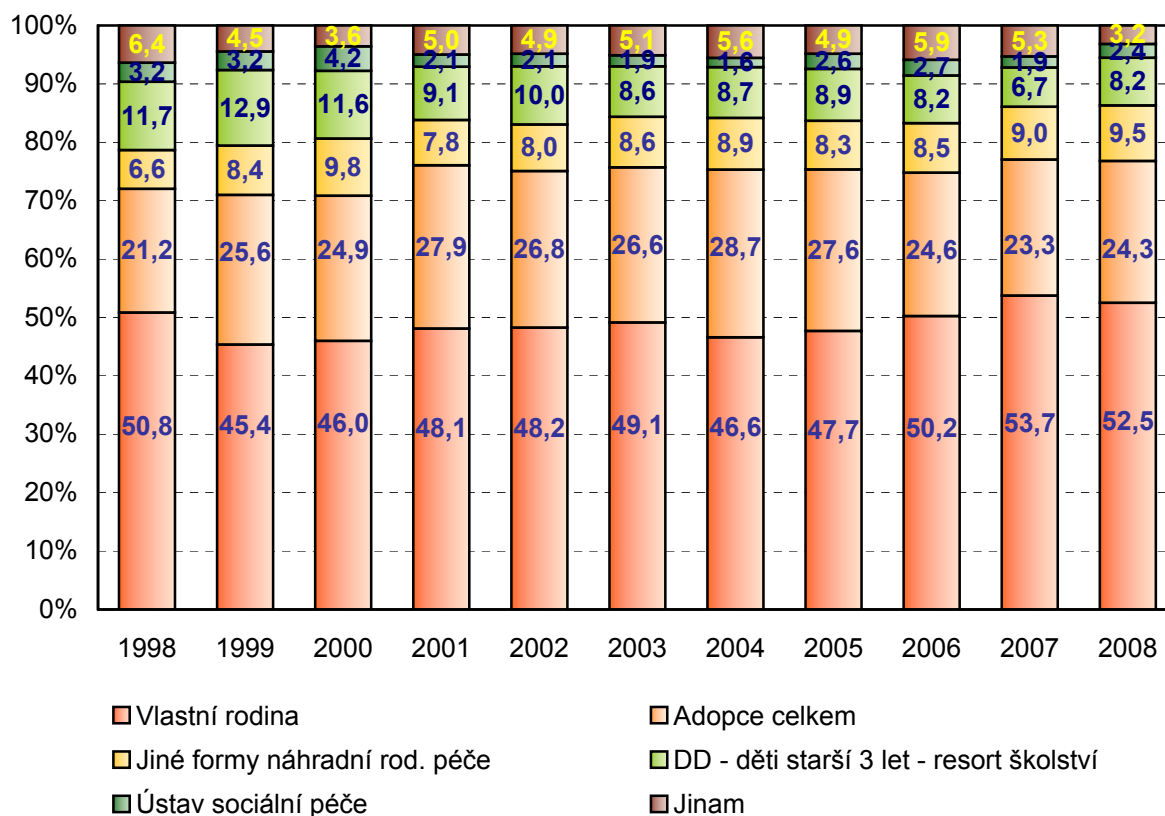
Kojenecké ústavy a dětské domovy - počet propuštěných dětí, rok 2008

Území, kraj	Počet propuštěných dětí během roku									Z celkového počtu propuštěných			Zemřelí
	celkem	v tom								se speciálními potřebami	romských	týraných	
		do vlastní rodiny	do adopce			do jiné formy náhradní rod. péče	do dětského domova pro děti starší 3 let (resort školství)	do ústavu sociální péče	jinam				
		pro nezáměr	se souhlasem rodičů	na základě zbavení rodič. práv									
Hl. m. Praha	203	91	16	50	6	11	16	3	10	53	25	3	2
Středočeský	210	109	15	35	7	14	22	3	5	11	54	9	2
Jihočeský	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Plzeňský	112	51	13	15	-	11	13	6	3	28	15	2	1
Karlovarský	96	34	18	19	-	12	8	2	3	8	51	-	-
Ústecký	153	27	32	34	-	21	25	-	14	6	80	8	2
Liberecký	48	16	8	13	-	5	2	3	1	6	18	1	-
Královéhradecký	41	16	6	8	-	6	4	1	-	-	7	-	1
Pardubický	131	66	3	28	-	17	6	9	2	33	28	2	1
Vysočina	88	31	12	24	-	10	11	-	-	11	17	6	1
Jihomoravský	179	100	12	20	-	11	22	12	2	42	46	1	-
Olomoucký	296	226	4	16	4	22	19	-	5	4	34	-	-
Zlínský	92	75	3	6	-	3	1	3	1	18	5	-	-
Moravskoslezský	299	181	11	28	7	42	10	4	16	41	75	18	1
ČR	1 948	1 023	153	296	24	185	159	46	62	261	455	50	11

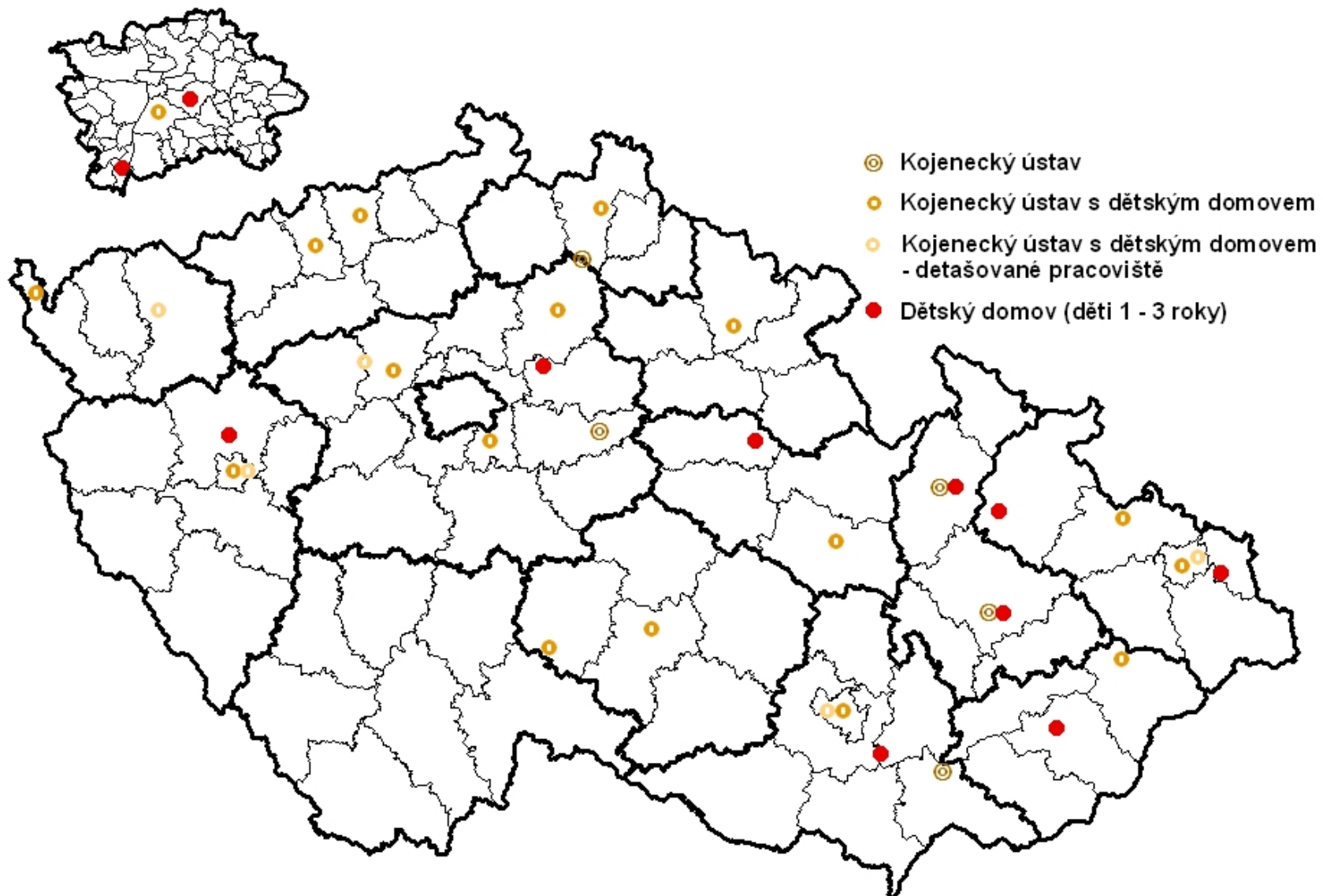
Vývoj struktury dětí přijatých do kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do 3 let, dle důvodu přijetí

Vývoj struktury dětí propuštěných z kojeneckých ústavů a dětských domovů (DD) pro děti do 3 let, dle umístění

Rozmístění kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do 3 let v ČR v roce 2008

Rozmístění dalších dětských zařízení v ČR v roce 2008

